

València, 25 d'octubre de 2024

Un virus redueix dràsticament la població de neros en la reserva marina de les illes Columbretes

- L'Institut d'Aqüicultura Torre de la Sal (CSIC) descobreix la causa de l'episodi de mortaldat en 2023 d'aquesta espècie amenaçada, que en algunes zones podria haver aconseguit al 90% dels individus
- El causant va ser un tipus de virus que causa desorientació, problemes per a nadar, pèrdua de control de la bufeta natatòria i finalment la mort dels peixos. Es desconeix encara el seu origen

Un dels exemplars de nero morts en 2023. Crèdits: Diego K. Kersting.

Un grup d'investigació de l'Institut d'Aqüicultura Torre de la Sal (IATS), del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC), ha publicat recentment un estudi a la revista *Mediterranean Marine Science* que identifica la causa de la mort de gran quantitat de neros en la reserva marina de les illes Columbretes (Castelló) durant l'estiu i la tardor de 2023. Les anàlisis genètiques van identificar un gènere de virus conegut com Betanodavirus, que infecta a alguns peixos i causa en ells necrosi nerviosa, com el

responsable de l'elevada mortaldat d'aquesta espècie típica del Mediterrani que està amenaçada per la sobreexplotació pesquera.

Durant l'estiu i la tardor de 2023 es van detectar surant en les aigües de la reserva marina de les illes Columbretes, un xicotet arxipèlag d'origen volcànic situat a quasi 60 quilòmetres de distància de la costa de Castelló, multitud d'exemplars de nero morts. Aquesta espècie (*Epinephelus marginatus*) és molt vulnerable a la pesca i és cada vegada més escassa en les costes del Mediterrani a causa de la sobreexplotació pesquera. Reserves marines com la de Columbretes són una de les principals eines per a la seua conservació, ja que la seua pesca allí està prohibida.

En detectar aquesta mortaldat, el grup d'investigació de l'IATS-CSIC liderat per **Diego Kersting** va prendre mostres d'alguns individus afectats, que van ser posteriorment analitzades genèticament per a poder identificar la causa de la malaltia. “Les anàlisis van mostrar que es tracta d'un Betanodavirus, un gènere de virus d'ARN que infecta a alguns peixos i que causa en ells necrosi nerviosa, cosa que concorda amb els símptomes que presentaven els mers malalts: desorientació, problemes per a nadar i pèrdua de control de la bufeta natatòria”, explica l'investigador del CSIC.

Els Betanodavirus afecten habitualment peixos criats en instal·lacions aquícoles però poden afectar també poblacions salvatges. “Encara que els resultats obtinguts no permeten determinar l'origen del virus, ja que hi ha moltes altres espècies que poden transmetre'l, aquesta mortaldat mostra que zones aïllades de costa com aquestes illes també poden veure's afectades per aquests esdeveniments”, assegura Kersting.

Mortaldat de fins al 90% en algunes zones

L'estudi, on participen investigadors de la Universitat Miguel Hernández d'Elx (UMH) i compta amb la col·laboració dels guardes de la reserva marina, que han ajudat en la presa de mostres i detecció d'individus afectats, conclou que aquest tipus de malalties poden tindre greus conseqüències en les poblacions d'aquests peixos ja de per si mateix altament vulnerables. En aquest sentit, els censos de peixos realitzats abans i després de la mortaldat mostren una important caiguda en la densitat de nerros, que podria aconseguir fins a un 90% en algunes zones.

“El treball destaca la gran importància que té el seguiment continu i a llarg termini d'organismes marins vulnerables en zones com les els Columbrets, que permet la detecció precoç d'aquesta mena d'esdeveniments”, assegura Kersting. Així, la reserva marina de les els Columbrets és considerada com a zona sentinella del canvi global marí. “En ella desenvolupem estudis relacionats amb l'impacte del calfament, de les espècies invasores i d'unes certes malalties des de fa més de dues dècades”, recorda l'investigador del CSIC.

Referència:

Kersting DK, García-Quintanilla C, Quintano N, Estensoro I, Ortega-Villaizan MM (2024) **Dusky grouper massive die-off in a Mediterranean marine reserve**. *Mediterranean Marine Science*. DOI: <https://doi.org/10.12681/mms.38147>